Gemeente Sittard-Geleen

Notulen van de ronde in de Hanenhof op donderdag 21 oktober 2021

1. Kadernota Reserves en voorzieningen, controleprotocol, Programmabegroting 2022, 3e programmarapportage 2021

Tijdstip: 18.30 - 20.45 uur

Aanwezig

de voorzitter	Y. Salvino	
de griffier	N. Bisschoff	
de leden	GOB:	I. Tillie
	CDA:	M. Mastenbroek
	Stadspartij:	N. Kaufmann
	DNA:	P. Boonen
	GroenLinks:	M. De Loo
	PvdA:	P. Kubben
	D66:	R. Vernout
	VVD:	F. van Montfoort
	PVV:	D. Pfoster
	SPA:	-
	50PLUS:	-
	Fractie Fredrix:	-
	Fractie Klein:	S. Klein
het college	Wethouder Buhler	
ambtenaren	mw. S. Blom, de heer G. de Bruijn	
notulen	F. van Vlodrop (Notuleerservice Nederland)	

De voorzitter opent om 18.30 uur de vergadering. De onderwerpen van deze vergadering worden tegelijkertijd behandeld. Antwoorden op eerder gestelde technische vragen worden op 22 oktober 2021 aan de raad beschikbaar gesteld. In de ronde van 4 november 2021 is er gelegenheid om verduidelijkende vragen te stellen.
Ondanks dat de stukken gezamenlijk worden behandeld, wordt aan het einde van de avond per raadsvoorstel gevraagd of dit nogmaals besproken moet worden in de ronde van 4 november. In principe is daarin voorzien bij de tweede bespreking van de 3e rapportage en de Programmabegroting 2022.

De heer Mastenbroek (CDA) gaat akkoord met de kadernota en het controleprotocol. Voor het CDA zijn dit hamerstukken.
De fractie heeft verder de volgende vragen en opmerkingen over de programmarapportage.

- De jaren 2020 en 2021 zijn sterk beïnvloed door de coronapandemie. Veel groepen in het sociale domein zijn extra hard getroffen. Het college heeft er al veel gedaan. Heeft het college inzicht in de situaties achter de voordeur?
- Ook Sittard-Geleen is getroffen door extreme regenval. Is de landelijke bijdrage toereikend om de schade te vergoeden?
- Wat is de stand van zaken betreffende de slachtoffers van de toeslagenaffaire in deze gemeente?.

Het CDA heeft de volgende vragen en opmerkingen over de begroting.

- Door de overheveling van rijkstaken aan de gemeente heeft ook Sittard-Geleen ten koste van haar inwoners moeten bezuinigen. Nu kan de verhoging van de ozb weer enigszins worden teruggedraaid en wordt de hondenbelasting gehalveerd.
- De fractie is blij met de voucherregeling. Worden daarmee alle getroffen inwoners bereikt?
- Het parkeerproblematiek met een uur gratis parkeren in Geleen is in de begroting structureel opgelost.
- Het weerstandsvermogen staat op groen en de begroting is structureel sluitend. De komende jaren kunnen beoogde projecten als in Glanerbrook en op het gebied van IBOR worden uitgevoerd. Het CDA roept op om de projecten samen met burgers en partners uit te voeren.

Het CDA maakt zich wat betreft duurzaamheid zorgen over Het Groene Net Zuid en de vergunningen voor de drie windmolens in Holtum-Noord. De fractie vraagt de wethouder om de raad mee te nemen in het proces. Wanneer vindt de besluitvorming hierover plaats? De fractie vindt dat er te weinig middelen voor het thema duurzaamheid zijn vrijgemaakt.
Het CDA maakt zich ook zorgen over de woningmarkt, onder andere over levensbestendige woningen voor ouderen en starterswoningen en pleit voor een hoger ambitieniveau. De fractie stelt voor om hiervoor een actieplan in de begroting op te nemen.
Sittard-Geleen kent grote maatschappelijke en sociale problematieken. De stad heeft er, ondanks de bezuinigingen, al flink in geïnvesteerd. Wat zijn de gevolgen van de pandemie, onder andere voor jeugdhulp?
Hoe is het in deze tijd mogelijk dat er nog sprake is van een armoedevraagstuk? Heeft het college voldoende zicht op deze problematiek? Wellicht kan de raad door middel van een raadswerkgroep meer grip krijgen op de situatie.
Per 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet inburgering in. De regie worden overgedragen aan de gemeente. Heeft het Rijk voldoende middelen beschikbaar gesteld?
In het onderhoud van de openbare ruimte zijn flinke stappen gezet, maar er zijn nog problemen zoals de vrachtwagenproblematiek, de overlast van arbeidsmigranten, de nog te plaatsen openbare toiletten in de binnenstad en de problemen met onvoldoende bluswater in het buitengebied. Kan de wethouder daar meer inzicht over verschaffen?
In Sittard-Geleen wordt Zitterd Revisited afgerond en in Geleen wordt de ambtelijke en bestuurlijke huisvesting gerealiseerd. Het CDA pleit voor een versnelling. En wat zijn de ontwikkelingen van Geleen 2.0?
Het CDA pleit voor aandacht voor digitale criminaliteit. Bedrijven en burgers moeten weerbaarder worden gemaakt en beter ingelicht worden over deze vorm van criminaliteit.
Langs de A2 is sprake van verdozing van het landschap. Kan daar publiekrechtelijk of privaatrechtelijk tegen worden opgetreden?

De heer Vernhout (D66) gaat akkoord met de kadernota en het controleprotocol. Voor D66 zijn dit hamerstukken.
De lastenstijging wordt beperkt en de hondenbelasting wordt kostendekkend. De fractie ziet uit naar een structurele oplossing. Het budget van IBOR wordt verhoogd. Dat is een goede keuze, net als het verlengen van de proeftuin in Geleen. D66 pleit voor een structurele oplossing in Geleen.
Op welke manier gaat het college het Stimuleringsfonds mkb inzetten? Worden de kaders hiervoor voorgelegd aan de raad? D66 sluit zich aan bij de vragen van het CDA over duurzaamheid. Zoekt het college nog extra middelen?

De heer Van Montfoort (VVD) gaat akkoord met de kadernota en het controleprotocol. Voor de VVD zijn dit hamerstukken. Spreker sluit zich aan bij een groot aantal vragen en opmerkingen van het CDA en ziet uit naar de reactie van het college. Hij pleit verder voor meer aandacht voor de groenvoorziening. Is binnen deze begroting een hoger niveau mogelijk?

De heer Pfoster (PVV) gaat akkoord met de kadernota, het controleprotocol en de 3e rapportage. Voor de fractie zijn dit hamerstukken.
De fractie is blij dat de ozb niet (meer) verhoogd wordt. De ozb voor niet-woningen blijft echter hoog. Het Stimuleringsfonds voor incidentele impulsen is voor het mkb slechts een doekje voor het bloeden. Het college maakt daarvoor een bedrag van 0,5 miljoen euro vrij. Waarop is dat bedrag gebaseerd? Wordt daar nog met de raad over gesproken?

De stijging van de rioolheffing wordt in 2022 gecontinueerd. De uitzonderingspositie voor huiseigenaren is eigenlijk een soort inkomenspolitiek. De PVV vraagt om uitleg.
Met het beschikbaar stellen van vouchers wil het college dumpen van illegaal afval tegengaan. De fractie zet daar vraagtekens bij. Daarvoor is een gedragsverandering nodig.
De PVV vraagt net als het CDA aandacht voor armoedebestrijding. Het is aan de raad om daarvoor een raadswerkgroep in te stellen. Daarnaast vraagt de PVV aandacht voor de krapte op de arbeidsmarkt, de woningmarkt, duurzaamheidsprojecten als Het Groene Net en de windturbines in Holtum-Noord. Kan de raad op die gebieden concrete voorstellen verwachten?

De heer Tillie (GOB) heeft geen opmerkingen over de kadernota Reserves en voorzieningen en het controleprotocol.
De financiën zijn onder meer door de inzet van de gehele gemeenteraad op orde. Het vorig jaar vastgesteld investeringsprogramma geeft een goed gevoel voor de toekomst. De extra rijksgelden, onder andere voor de jeugdzorg, bieden extra financiële ruimte. Waarom wordt de resterende 368.000 euro gereserveerd voor de toekomstvisie?
De ozb wordt niet verder verhoogd en er worden vouchers verstrekt voor vervoer naar het milieupark. De raad heeft verder om hulp gevraagd aan het mkb, 500.000 euro voor incidentele impulsen. GOB stelt voor om dat geld in overleg met het bedrijfsleven in te zetten en er voor 2022 concrete acties aan te verbinden. De fractie zal daarvoor een motie indienen.
Het onderwijs moet meer aansluiten op het bedrijfsleven met onder andere baangaranties. Er is een grote vraag naar goed geschoolde technische mensen. Menselijk kapitaal (onder andere jeugd) is essentieel voor economisch herstel. Daarom zijn het bieden van kansen aan de jeugd en ook jeugdzorg belangrijk. Het GOB pleit dan ook, conform de nieuwe bestuurscultuur, voor effectieve samenwerking met het bedrijfsleven met onder andere een concrete invulling van de zogenaamde ontwikkelpaden. Wanneer kan de raad de eerste projecten verwachten?
In de toekomstvisie is opgenomen dat Sittard-Geleen zich wil profileren als innovatieve gemeente. Er is ruimte nodig voor experimenten, onder andere voor alternatieven voor het opwekken van energie.
Door de integrale aanpak Veiligheid, leefbaarheid en gezondheid wordt de openbare ruimte beter onderhouden, is er meer aandacht voor samenhang in wijken en buurten en voor een betere balans tussen werk en economie en wonen en recreatie. Iedereen moet in goede gezondheid mee kunnen doen.

De heer De Loo (GroenLinks) heeft geen opmerkingen over de kadernota Reserves en voorzieningen en het controleprotocol. Voor de fractie zijn dit hamerstukken. Hij kondigt aan later in te gaan op de 3e programmarapportage.
GroenLinks heeft er eerder voor gewaarschuwd dat de ozb na deze verlaging daarna niet meer mag stijgen. De fractie ziet verder uit naar het daadwerkelijk afscheid van de hondenbelasting, zeker gezien ook de positieve effecten van het hebben van zo'n huisdier.
De fractie pleit voor aandacht voor de mensen in de stad (en niet voor prestigeprojecten), voor het terugdringen van de bureaucratie met daarbij aandacht voor de verbonden partijen en voor de stijgende lastendruk vanuit gemeenschappelijke regelingen.
Er is op dit moment sprake van verschillende crises, onder andere op de woningmarkt, de milieucrisis, de pandemie en criminaliteit. GroenLinks mist in de begroting de urgentie om deze aan te pakken.
Er sprake van een begrotingsoverschot van 3,63 miljoen euro. De besteding ervan is opgenomen in vijf beslispunten. GroenLinks pleit in dat kader voor een structurele verlaging van de lastendruk in plaats van de inzet van incidentele middelen. Met coronagelden kan het mkb in deze moeilijke tijden worden gesteund. Daarmee gaat dat niet ten koste van de financiële mogelijkheden van de gemeente. De fractie heeft verder bedenkingen bij het beschikbaar stellen van vouchers aan iedereen, ook aan mensen die het niet nodig hebben. Het zou mooi zijn als daarmee het gedrag wordt beïnvloed, maar GroenLinks betwijfelt dat. De fractie vindt dat het bedrag van 600.000 euro gerichter moet worden ingezet.
Wellicht dat van het begrotingsoverschot een bedrag van 2 miljoen euro kan worden vrijgemaakt voor de eerder genoemde grote uitdagingen als armoedebestrijding, het verduurzamen van woningen en onder andere de jeugdzorg.

Mevrouw Kaufmann (Stadspartij) beperkt haar bijdrage tot opmerkingen over de begroting. Het is jammer dat de gevolgen van de gecorrigeerde septembercirculaire nog niet bekend zijn. De Stadspartij pleit voor 50% voor lokale lastenverlichting (ozb en riool- en reinigingsrechten) en 50% voor impulsen in de

gemeente in de vorm van een versnellingsfonds voor de uitvoering van wensen van de raad op het gebied van verkeer, toerisme, wonen en gezondheid.
In de periode 2022 en 2023 wordt de hondenbelasting verlaagd tot het niveau van kostendekkendheid. De raad heeft echter gevraagd om een afschaffing van deze niet reële en al in veel gemeenten afgeschafte belasting. De Stadspartij is blij met de vouchers voor het wegbrengen van afval. In haar motie Krachtige vuist tegen vervuiling heeft de fractie al eerder gevraagd om meer middelen om illegale afvaldumpingen tegen te gaan.
Hoe wordt het stimuleringsfonds van 0,5 miljoen euro voor het mkb ingezet? In Sittard-Geleen gaat het om achtduizend mkb'ers. De Stadspartij pleit voor een algemene regel om te voorkomen dat slechts een klein deel van de ondernemers hiervan kan profiteren. Zij vraagt het college om een sluitend voorstel.
In de begroting wordt rekening gehouden met een belastingverlaging van 3,5 miljoen euro. De stad ontvangt echter ook 3,25 miljoen euro extra uit de septembercirculaire. Met 50% voor lokale lastenverlichting op het totale bedrag van bijna 8,8 miljoen euro en 50% voor impulsen in de gemeente kan tegemoet worden gekomen aan de wensen van de raad en de inwoners. Daarmee zouden bijvoorbeeld – met een viaduct – de fileproblemen op de middenweg kunnen worden aangepakt.
De Stadspartij pleit tot slot voor reanimatielessen op scholen. Mevrouw Kaufmann kondigt daarover een motie aan.

De heer Kubben (PvdA) is net als de vorige fracties blij met de verbeterde (tekstuele) kwaliteit van de stukken, maar hekelt de ondoorzichtigheid van de cijfers. Er wordt gesproken over extra inkomsten van 380 miljoen euro, maar ook over extra uitgaven ter hoogte van hetzelfde bedrag. De uitgaven zijn echter ondoorzichtig. Hij roept op om ook op dat gebied stappen te zetten.
Er was eerder gelegenheid voor het stellen van technische vragen. Die zijn, nu bij deze behandeling, echter nog niet beantwoord. Dat maakt het moeilijk om er nu over te spreken.
De PvdA is blij met de aangekondigde en door de gezamenlijke raad gevraagde lastenverlichting. De fractie zet echter vraagtekens bij het Stimuleringsfonds mkb waarbij de ozb voor niet-woningen voor iedere ondernemer niet wordt verlaagd. Dat geld moet gericht worden ingezet, bijvoorbeeld ten behoeve van de ontmoetingsfunctie in de stadscentra.
De heer Kubben wil weten welke criteria zijn gehanteerd bij het opnemen van wensen van de verschillende fracties in de begroting. Zo is het voorstel van de PvdA over bijverdienen in de bijstand niet in de begroting opgenomen. Daar wordt al anderhalf jaar over gesproken.
Voor de toekomstvisie is 1,1 miljoen euro gereserveerd. Voorkomen moet worden dat alleen mensen en bedrijven die de weg in de gemeente kennen, daarvan profiteren. Het mag ook geen carte blanche worden voor het college. De PvdA stelt daarom voor om daar spelregels voor op te stellen. De fractie pleit in dat kader voor aandacht voor kleine projecten op het gebied van gezondheid, zoals de gezonde basisschool voor de toekomst.
Het CDA maakt zich zorgen over Het Groene Net Zuid. Waar maakt de fractie zich precies zorgen over?

De heer Klein (Fractie Klein) vraagt aandacht voor de risico's in de kadernota Reserves en voorzieningen. Die zijn in het verleden niet altijd goed ingeschat. Zijn de risico's reëel?
Als in het verleden andere keuzes waren gemaakt met bijvoorbeeld een goedkopere variant in het middengebied en minder dure parkeergarages, had de gemeente de burgers eerder kunnen compenseren. Het is al vaker voorgekomen dat de financiën voor de verkiezingen op orde waren en dat de burgers erna geconfronteerd werden met een flinke lastenverhoging. Kan de wethouder garanderen dat dit straks niet het geval is?
De koopkracht van burgers staat zwaar onder druk. De gevolgen zijn voor sommigen vaak dramatisch met eenzaamheid, uitsluiting en depressie tot gevolg.
Fractie Klein vindt het jammer dat er in de afgelopen raadsperiode geen aandacht is geweest voor het isoleren van woningen. Men sprak in het kader van duurzaamheid slechts over windmolens. Wat is op dat gebied bereikt?
Sociale woningbouw en woningen voor senioren en starters hadden voor het college geen prioriteit. Een meerderheid van de raad stemde wel in voor de bouw van een elitewijk. In Limbrichterveld werd een grote flat afgebroken. Fractie Klein hecht dan ook geen waarde aan de woorden van GOB hierover.
Door het gevoerde accommodatiebeleid is de leefbaarheid in de wijken hard achteruitgegaan. Steeds meer mensen haken af. Daartegenover staat de bouw van een bestuurscentrum met allure (voor wederom de elite).

Fractie Klein vindt het uitdelen van vouchers niet wenselijk. Mensen die afval dumpen, hebben de voucher wellicht al bij dat afval gegooid. De fractie vindt ook een potje voor het mkb onwenselijk. Dat werkt vriendjespolitiek in de hand.

Voor de heer Boonen (DNA) zijn de kadernota en het controleprotocol hamerstukken. Voor een reactie op de overige stukken wacht hij de beantwoording van de technische vragen af. Hij hekelt het verzoek om – naast de vele al bestaande werkgroepen – weer een werkgroep op te richten. Hij stelt voor om in de rondes het werk te doen.

Wethouder Buhler stelt vast dat de meeste fracties akkoord gaan met de kadernota en het controleprotocol. De meeste vragen en opmerkingen gaan over de begroting. Zij benadrukt dat eerder is gecommuniceerd dat de technische vragen pas na deze ronde konden worden beantwoord. Wellicht dat dat in de toekomst anders moet, want de antwoorden zijn nodig voor een goede beoordeling van de begroting. Zij beaamt dat de cijfers in de begroting niet altijd voor iedereen goed leesbaar zijn. Daarom is er een begroting op hoofdlijnen bijgevoegd en op de website van de gemeente opgenomen. De wethouder zegt op verzoek van de VVD toe de begroting op hoofdlijnen in de stadskrant op te nemen. Ook is in een film een toelichting gegeven op de werkzaamheden in de openbare ruimte. Ook de Commissie B&V werkt aan verbeteringen in de begroting.
Wethouder Buhler stelt vast dat er veel vragen zijn gesteld over portefeuilles van andere wethouders. Zij kondigt aan dat de andere portefeuillehouders daar in de ronde op 4 november 2021 op in zullen gaan. Ook kunnen de vragen schriftelijk worden beantwoord.
Veel fracties hebben vragen gesteld over de vouchers. Daar zijn ook veel technische vragen over gesteld. Wellicht dat de beantwoording van die vragen voldoende is.
Het CDA ging in op de toeslagenaffaire en vroeg aandacht voor de getroffenen in deze gemeente. Het Rijk heeft de gemeente gevraagd om deze mensen te steunen. Sittard-Geleen heeft daar als een van de eerste gemeenten een contactpersoon voor ingesteld. Inmiddels zijn veel mensen bereikt. Soms is het gemakkelijk om hulp te bieden, soms is het echter ook ingewikkeld door de complexe situatie. De gemeente zet vanuit Vidar in op laagdrempelige hulp. De wethouder roept nog niet bereikte getroffenen op om zich te melden.
De PVV beschuldigt het college van inkomenspolitiek bij het heffen van de riool- en reinigingsrechten. De wethouder bestrijdt dat. De fracties hebben in de ronde gevraagd om steun aan mensen met een kleine beurs. Van een verlaging van de riool-en reinigingsrechten profiteren alleen de woningeigenaren. Daarom is er gekozen voor een voucher.

De heer Pfoster (PVV) vindt het vervelend dat niet alle portefeuillehouders deelnemen aan deze bespreking van de begroting. Daardoor worden veel vragen niet beantwoord.

De voorzitter benadrukt dat dit de eerste bespreking is van de begroting. Op 4 november 2021 zullen meer collegeleden aansluiten. Dan zullen ook de technische vragen en de vragen van deze avond zijn/worden beantwoord. Zij zegt toe de volgende keer aandacht te schenken aan dit proces.

De heer Mastenbroek (CDA) vraagt het college om de vragen in deze ronde vooraf aan de ronde op 4 november 2021 schriftelijk te beantwoorden. Daarmee kunnen de fracties zich goed voorbereiden.

De voorzitter zegt toe bij de eindconclusie terug te komen op de werkwijze en de ronde van 4 november 2021.

Wethouder Buhler gaat in op de opmerkingen over de krapte op de arbeidsmarkt. Zij is verantwoordelijk voor de wettelijke taken van de gemeente en deelt mee dat er op dat gebied initiatieven zijn genomen met onder andere Perspectief op werk, om mensen die hun werk tijdens corona hadden verloren (vaak werkzaam in de horeca) in een andere sector met bijvoorbeeld herscholing aan het werk te helpen. Daar wordt nu verder aan gewerkt. Ook het ministerie werkt op dat gebied aan een aantal zaken als het regionale mobiliteitsteam waarin samen met sociale partners, het onderwijs en werkgevers gewerkt wordt aan de match tussen vraag en aanbod. Ook het Werkcentrum in Maastricht werkt daaraan. De wethouder kondigt aan daar op korte termijn iets over aan de raad te presenteren.

De heer Pfoster (PVV) is blij met deze initiatieven, maar waarschuwt ervoor dat de gemeente niet te veel vanuit haar eigen eiland moet denken. Hij roept de wethouder dan ook op de samenwerking onder leiding van bijvoorbeeld de provincie stevig neer te zetten.

Wethouder Buhler beaamt dat de gemeente niet als eiland mag opereren, maar ook moet er breder dan de eigen postzegel worden gekeken. Daarom werkt de gemeente samen met gemeenten in Zuid-Limburg en heeft zij aandacht voor grensoverschrijdende samenwerking. Wethouder Buhler is voorzitter van SGA, Servicepunt grensarbeid in Maastricht.
GOB vroeg naar de resterende 861.000 euro. Die wordt ingezet voor de toekomstvisie. De toekomstvisie bevat een aantal ontwikkelpaden met aandacht voor samenwerking in de samenleving. Het college heeft ervoor gekozen om daarvoor uit het resterende bedrag middelen ter beschikking te stellen om meer armslag te hebben bij verdere ontwikkelingen. De wethouder zegt toe de raad afzonderlijke voorstellen voor verdere invulling voor te leggen.

De heer Mastenbroek (CDA) merkt op dat de toekomstvisie en de ontwikkelpaden abstract zijn. In feite zijn de onderdelen in de begroting, bijvoorbeeld armoedebestrijding, onderdeel van de toekomstvisie.

Wethouder Buhler benadrukt dat de ontwikkelpaden, bijvoorbeeld Geleen-Zuid en Centrum Sittard, duidelijk zijn geformuleerd. De ontwikkelingen vinden ook volgens die thema's plaats. Daarbinnen kan een extra impuls worden gegeven aan de stadlabs. Zij benadrukt dat een gericht project pas wordt vrijgegeven als het door de raad is geaccordeerd.
GroenLinks stelt voor om de verlaging van de ozb structureel te maken en daarvoor structureel geld te zoeken. Dat is ook een wens van het college. Het huidige financiële perspectief staat het echter op dit moment nog niet toe. De verlaging is nu voor twee jaar aangekondigd. Als de aangekondigde extra middelen voor de jeugdzorg daadwerkelijk worden verstrekt, kan daar een structurele invulling aan worden gegeven.
GroenLinks gaf een overzicht van allerlei crises. De fractie mist daarvoor emoties in de begroting. Wethouder Buhler geeft er de voorkeur aan om de emoties mee te nemen in de besprekingen. De begroting gaat puur over feitelijkheden. Het staat de fractie vrij om andere keuzes te maken en andere accenten te leggen. Het college is van mening dat het gaat om een uitgebalanceerd pakket van maatregelen. Daarmee komt het tegemoet aan de uitkomsten van de sessies over dit onderwerp.

De heer De Loo (GroenLinks) herhaalt zijn wens voor een structurele verlaging van de lastendruk. Nu dat niet mogelijk blijkt, vraagt hij zich af waarom het college nu kiest voor een verlaging voor een periode van twee jaar in plaats van een jaar. Hij stelt voor om in het komende jaar te zoeken naar mogelijkheden voor een structurele verlaging, zeker gezien het vooruitzicht van extra inkomsten vanuit het Rijk. Het geld voor het tweede jaar (2023) kan vervolgens ingezet worden voor andere urgente noden, zodat het beter rendeert.

Wethouder Buhler heeft met haar beslissing invulling gegeven aan de moties over dit onderwerp. Het zou jammer zijn als de middelen elders worden ingezet en het straks niet mogelijk blijkt de lastendruk structureel te verlagen.
GroenLinks vraagt aandacht voor de woningnood, criminaliteit en de arbeidsmarkt. Die zaken zijn al opgenomen in de begroting. Zo wordt binnen de dienstverlening van Vidar ingezet op een goede match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Ook wordt met OOV ingezet op beveiliging.

De heer Tillie (GOB) deelt mee dat dergelijke zaken onderwerp waren van gesprek tijdens werksessies. Toen was er consensus voor een verlaging van de ozb in de jaren 2022 in 2023.

Wethouder Buhler gaat in op de suggestie van de Stadspartij om de extra middelen uit de septembercirculaire in de begroting te verwerken. Eerder is echter afgesproken om die zaken te verwerken in de 4e programmarapportage. Dan komt ook de eindafrekening van BUIG-middelen, die wellicht de extra middelen teniet zullen doen.
De PvdA vroeg aandacht voor onder andere werken met behoud van uitkering. Daar is in het experiment Werken met behoud van uitkering al invulling aan gegeven. Dat experiment wordt binnenkort geëvalueerd. De dienstverlening van Vidar is niet opgenomen in de begroting.

De heer Kubben (PvdA) vindt dat het wel moet worden opgenomen in de begroting. Als het experiment succesvol blijkt, moet het project kunnen worden voortgezet.

Wethouder Buhler beaamt dat laatste en deelt mee dat de begroting daarvoor impliciete haakjes bevat. De daadwerkelijke inzet van geld voorgelegd aan de raad.
Fractie Klein vroeg naar de risico's. De wethouder verwijst daarvoor naar het gekwantificeerde risicoprofiel in de algemene reserve risicobeheer. Naast een bedrag in die reserve is in de begroting 1% restrisico opgenomen en is 2% van het begrotingstotaal in de algemene reserve opgenomen.
Fractie Klein vroeg verder naar de betrouwbaarheid van deze begroting. De wethouder gaat ervan uit dat alles wat nu bekend is, in de begroting is opgenomen, maar beaamt dat zij niet de toekomst kan voorspellen.
De PvdA vroeg naar de kaders voor ter beschikking stellen van middelen voor het toekomstvisie. De wethouder geeft aan dat eerder is afgesproken dat samen met bewoners en met toekomstambassadeurs gewerkt zou worden aan een nog mooier Sittard-Geleen. Dat is vastgelegd in het toekomstvisie. Daar moet expliciet geld voor worden gereserveerd. Met deze begroting wil het college de samenleving daarvoor de ruimte geven.

De heer Kubben (PvdA) wil weten hoe de gemeente dat gaat communiceren. Hij stelt verder voor om voor de inzet van de middelen (1,1 miljoen euro) een afwegingskader te ontwikkelen en de inzet van middelen enkele keren per jaar te bespreken. Het is nu een carte blanche voor het college. De raad hoort dan pas achteraf waar het college het geld aan heeft uitgegeven.

Wethouder Buhler herinnert de fractie van de PvdA aan haar wens om de begroting niet dicht te timmeren. Er moet een balans worden gevonden tussen een dichtgetimmerde begroting (waar de PvdA pertinent tegen is) en ruimte voor de toekomstvisie. Zij stelt voor om daar op 4 november 2021 verder over te spreken. Zij herhaalt – bij monde van een ambtenaar – dat de raad altijd beslist over het daadwerkelijk toewijzen van middelen aan concrete projecten.

De heer Klein (Fractie Klein) herhaalt zijn vraag over de pot voor het mkb. Voor de inzet van die middelen kunnen gemakkelijker voorwaarden worden gesteld.

De voorzitter geeft aan dat vragen daarover door een andere portefeuillehouder worden beantwoord.

De heer Mastenbroek (CDA) leest op pagina 26 dat het college wel gebruikmaakt van de extra middelen uit de septembercirculaire voor de incidentele tekorten in 2023 in 2024. Het college spreekt over een perspectief voor een structurele verlaging van de lokale lasten. Moet de raad daarvoor een motie indienen?

Wethouder Buhler herhaalt dat het college niets anders doet dan het uitvoeren van ingediende moties. Zij benadrukt dat het college geen geld uitgeeft dat nog niet binnen is. Als in 2022 blijkt dat er meer en structureel ruimte is, is de raad aan zet om die middelen bij de bespreking van een volgende begroting toe te kennen.
Ambtelijk wordt uitgelegd dat er in 2023 en 2024 sprake was van een tekort. De septembercirculaire levert financieel voordeel op, meer dan voldoende om de tekorten weg te werken. Daarop heeft het college geanticipeerd. De BUIG-budgetten worden echter – in tegenstelling tot 2020 toen sprake was van een bijstelling naar boven – fors naar beneden bijgesteld. Daar wordt in de 4e programmarapportage verder aandacht aan besteed.

Tweede termijn

De heer Mastenbroek (CDA) gaat in op de vraag van de PvdA over Het Groene Net. Het Groene Net Zuid kent een aantal risico's, bijvoorbeeld de toekomstbestendigheid van Chemelot voor de levering van warm water. Is het wel zinvol dat de gemeente daarin investeert?

De heer Kubben (PvdA) merkt op dat er op Chemelot hard wordt gewerkt aan elektrificatie van zware industrieën. Dat levert de komende jaren veel warmte op. Het zou zonde zijn om die, zeker in deze tijd van stijgende gasprijzen, niet te gebruiken. Het is nu niet het moment om te spreken over – kleine – financiële risico's, terwijl de inwoners worden geconfronteerd met torenhoge gasprijzen.

Mevrouw Kaufmann (Stadspartij) gaat in op de discussie over de verdeling van de mkb-gelden. De PvdA stelt voor dat alleen ondernemers in de binnensteden daarvoor in aanmerking kunnen komen. Maar ondernemers in andere kernen hebben ook een impuls nodig. De Stadspartij stelt voor om speerpunten te benoemen.

De heer Kubben (PvdA) is het daarmee eens. Een speerpunt zou de openbare ruimte of de ontmoetingsruimten (zowel in de centra van Geleen en Sittard als in andere kernen) kunnen zijn, in combinatie met een verhoging van de ozb voor niet-woningen. De PvdA is er geen voorstander van om iedere ondernemer zomaar te faciliteren.

Mevrouw Kaufmann (Stadspartij) geeft er de voorkeur aan om het geld in het algemeen belang in te zetten en niet slechts voor een kleine beperkte groep ondernemers (bijvoorbeeld de centrale Geleen en Sittard).

De heer De Loo (GroenLinks) heeft uitgerekend dat met dit budget iedere ondernemer in deze gemeente 65 euro krijgt. Hij pleit er dan ook voor om het geld gericht in te zetten.

De heer Klein (Fractie Klein) stelt voor om het budget voor de ondernemers in de kleine kernen voor het vergroten van de leefbaarheid in te zetten. De centra van Geleen en Sittard worden al met diverse potjes gesteund. Hij wil verder weten of de slachtoffers van de toeslagenaffaire bij de gemeente bekend zijn.

Wethouder Buhler legt uit dat de belastingdienst die informatie verstrekt. De gemeente heeft iedereen persoonlijk benaderd. Als andere – ook mogelijke – slachtoffers zich melden, zal de gemeente daar onderzoek naar doen. Zij kondigt aan daar schriftelijk op terug te komen.

De heer Kubben (PvdA) benadrukt dat eerder is afgesproken dat er, zodra er financiële ruimte is, iets wordt gedaan aan de lokale lastendruk. Als de verhoging voor niet-woningen zou worden gehandhaafd, zou er iets gedaan kunnen worden voor de kleine ondernemers, onder andere in de centra van Sittard en Geleen die met leegstand en onder andere met de coronacrisis te maken hebben.

De heer Pfoster (PVV) vindt dat de raad (in een verordening) heldere kaders moet aangeven voor de besteding van dat budget.

De voorzitter stelt vast dat de kadernota Reserves en voorzieningen als hamerstuk geagendeerd kan worden voor de raadsvergadering. Dat geldt ook voor het controleprotocol.
De Programmabegroting 2022 en de 3e programmarapportage 2021 worden verder op 4 november 2021 besproken. De beantwoording van de technische vragen worden op 22 oktober 2021 beschikbaar gesteld. Op vragen en opmerkingen van deze avond over andere portefeuilles (die komen veelal overheen met de eerder gestelde technische vragen) wordt voor 4 november 2021 gereageerd. In dat overleg zullen ook andere portefeuillehouder aanwezig zijn voor verdere aanvullende informatie of verduidelijking.

De heer Klein (Fractie Klein) geeft aan dat hij op 4 november 2021 zal aangeven of de kadernota en het controleprotocol ook voor hem hamerstukken zijn. Hij wil zich eerst nog eens concentreren op de risico's.

Wethouder Buhler legt uit dat de risico's geen deel uitmaken van de kadernota. De risico's die Fractie Klein nog wil bestuderen, zijn opgenomen in de begroting.

De heer Klein (Fractie Klein) is van mening dat in de kadernota ook risico's zijn opgenomen; zo moet je bij bepaalde risico's 50% reserveren. Misschien vindt Fractie Klein wel dat dat 75% moet zijn.

Ambtelijk wordt uitgelegd dat de spelregels bij risico's zijn vastgelegd in de kadernota Risicobeheersing. Die heeft de raad eerder op 2 november 2019 vastgesteld.

De voorzitter stelt vast dat alleen de kadernota als hamerstuk geagendeerd kan worden. Over het controleprotocol wordt op 4 november 2021 een besluit genomen. Zij bedankt iedereen voor zijn of haar bijdrage en sluit het overleg om 20.45 uur.